

λόπονον, και τὸν Θεμιστιον. Εἰς δὲ τὰ Μαθηματικά διδάσκουσι τὴν Μαθηματικὴν Ὀδὸν, φιλοπόνημα τοῦ Αἰδεσιμωτάτου Ἀρχιεπισκοπικοῦ Ἰωαννίνων Κ. Μπαλάνου, μελετώντες κατ' ἴδιαν τὰ συγγράμματα τῶν ἀρχαιοτέρων μαθηματικῶν Ἑλλήνων, ὡς φαίνονται τὰ ἑαυτῶν συγγράμματα ἐν τῷ προοιμίῳ τῆς ῥηθίσσης Ὀδοῦ Μαθηματικῆς, τυπωθείσης ἐν Βενετία κατὰ τὸ αψμθ'. εἰς δὲ τὴν Θεολογίαν διδάσκουσι τὴν τοῦ Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ Θεολογίαν και τὴν τοῦ Κορσίου, και τὰ θεολογικά συγγράμματα τῶν Ἀνατολικῶν Πατέρων. Ἴδου λοιπὸν τὰ σπουδαστήρια και αἱ σπουδαί, ὅπου τὴν σήμερον γυμνάζονται οἱ τῶν Ἑλλήνων παῖδες. »

Ἐν Ἰωαννίνοις Κ. ὁ Μπαλάνος (1750) (και ὁ ἀδελφός του Κωνσ. Καμινάρης ὕσπερον) μετεχειρίζετο τὴν ἐξῆς μέθοδον ὡς πρὸς μὲν τὰ Γραμματικά (και οἱ πρὸ τοῦ Ἀνθρακίτου διδάσκαλοι) ἐν τῇ ἔρμηνείᾳ τοῦ τεμαχίου συγγραφῆς τινος ἢ ποιητοῦ (Ἕλληνος ἀρχαίου ἢ Χριστιανοῦ), ἐχρῶντο τῇ λεγομένη ψυχαγωγία, μεθόδῳ ἔρμηνευτικῇ ἀπὸ τῆς Βυζαντινῆς ἔτι ἐποχῆς χρονολογουμένη και κοινῇ πάσαις ταῖς τότε Σχολαῖς¹. Ἀπὸ δὲ Μεθοδίου τοῦ Ἀνθρακίτου, ὅτε και ἡ Ἰωάννου Πατούσα Ἐγκυκλοπαιδεία διεδόθη ἐν τῇ Ἑλλάδι, ἡ ψυχαγωγία περιωρίσθη εἰς τὰς κατωτέρας τάξεις· εἰς δὲ τὰς ἀνωτέρας οἱ μαθηταὶ φέροντες ἕκαστος τὸν τόμον τῆς Ἐγκυκλοπαιδείας και τοῦ διδασκάλου ἀκροώμενοι ἐξηγοῦντο δι' ὀλιγολεξίας τὰς λέξεις και τὰς φράσεις τοῦ κειμένου, ἔγραφον τὴν ἐξήγησιν ἐν ἰδιαιτέρῳ τετραδίῳ, οὐχὶ δὲ ἄνωθεν τοῦ κειμένου. Προσείχε πολὺ εἰς τὴν Θεματογραφίαν, Ἐπιστολογραφίαν ἐν ἀρχαίᾳ Ἑλληνικῇ, ἡρμήνευε τοὺς ἀρχαιοτέρους Ἕλληνας ποιητὰς και συγγραφεῖς μετὰ ποιητικῶν και μετρικῶν παρατηρήσεων, διήρχετο ἀναγινώσκων μετὰ τῶν μαθητῶν ὀλόκληρον τὴν Ὀδύσσειαν και δράματα τῶν τραγικῶν· ἐδίδασκε Φυ-

(1) Ψυχαγωγίας παράδειγμα ἔστω ὁ ἐπόμενος τοῦ Φωκυλίδου στίχος.
 « Ἄκουσον, ὦ πατ, τῆς ἐμῆς συμβουλῆς. » Ἐρμηνεία: ὦ πατ (ὦ παιδί μου, ὦ τέκνον μου, ὦ μαθητά μου) ἄκουσον (ἄκουσον, ἀκροάσθητι, ἐνωτίσθητι) τῆς ἐμῆς συμβουλῆς (τὴν ἰδικήν μου συμβουλήν, παραινέσιν, ἐρμηνείαν, νοουθεσίαν)· γραφομένου πάντοτε τοῦ μὲν κειμένου κάτωθεν ἀραιοῖς γράμμασι, τῆς δὲ ἔρμηνείας ἄνωθεν λεπτοτέροις γράμμασιν ἀντιστοιχῶς.